

5-6 Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Yaratıcı Drama Ve Modern Dans Etkinliklerinin Çocukların Sosyal Gelişimine Etkisi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 5-6 yaş grubu çocuklara yaptırılan yaratıcı drama ve modern dans etkinliklerinin çocukların sosyal gelişimine olan etkisinin incelenmesi ve değerlendirilmesidir. Bu çalışma, Kocaeli ili Özel İlgı Evi Anaokulu'nda yaratıcı drama ve modern dans etkinlikleri yaptırılan 5-6 yaş grubu çocuklardan rastgele seçilmiş 16 kız, 16 erkek olmak üzere toplam 32 çocuğu kapsamaktadır. Uygulanan serbest zaman etkinlikleri (yaratıcı drama ve modern dans) haftada 3 gün, günde 2 saat olmak üzere toplam 8 hafta devam etmiştir. Çalışmalara katılan çocuklara yönelik olarak hazırlanan sosyal gelişim anketi, serbest zaman etkinlikleri öncesinde ve sonrasında çocukların ailelerine uygulanmıştır. Çalışmada kullanılan anket soruları daha önce yapılan anketlerden seçmece olarak alınıp araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Çocukların ailelerine uygulanan 14 soruluk sosyal gelişim anketi "evet" ve "hayır" seçeneklerinden oluşmaktadır.

Araştırmada elde edilen veriler, frekans ve yüzde değerleri alınarak tablolar haline getirilmiştir. Etkinlikler sonrasında elde edilen bazı sonuçlara bakıldığında; 28 (% 87,5) çocuğun toplum içinde duygularını rahatlıkla ifade edebildiği, 31 (% 96,9) çocuğun kendisi ile ilgili sorulara uygun cevaplar verdiği, 32 (% 100) çocuğun sorumluluk alma ve kurallara uyma davranışlarını gösterdiği belirlenmiştir.

Rekreatif etkinliklere küçük yaşlarda başlanması; çocukların ailesi ve çevresiyle pozitif ilişkiler kurabilmesine, aktif yaşam biçimi ve sağlık bilinci kazanabilmelerine, ayrıca kişisel değerlerini pozitif yönde geliştirebilmelerine önemli ölçüde katkı sağlayacağı düşünülmektedir. **Anahtar Kelimeler:** Okulöncesi Eğitim, Yaratıcı Drama, Modern Dans, Sosyal Gelişim

ABSTRACT

The Effect On The Social Development Of The Children 5-6 Years Old Group Who Have Been Applied Creative Drama And Modern Dance Activities

The aim of this study is to examine the effect on the social progress of the children ages 5 - 6 who have been applied creative drama and modern dance activities.

16 male and 16 female, totally 32 children have participated in this study. The applied spare time activities (creative drama and modern dance) lasted totally 8 weeks; 3 days a week and 2 hours a day. The questionnaire, which has been prepared as social progress survey directed towards the children who have participated in the study, has been applied to the children's families before and after the spare time activities. The survey applied to children's families includes 14 questions which should be answered as "Yes" and "No" which will evaluate the children's social progress.

The data, the frequency which has been received from the research has been arranged in percentages. According to some of the results, after the spare time activities; 28 (% 87,5) children are able to express their feelings easily in a society, 31 (% 96,9) children can answer the questions related to them properly, 32 (% 100) children can take responsibilities and obey the rules.

It is considered that starting recreative activities at early ages will help the children form a positive relation with their parents and environment and be aware of health, live in an active style and also will help them develop their personal values positively.

Key Words: Pre-School Education, Creative Drama, Modern Dance, Social Development

Betül Bayazıt
Fatma Acar*
Osman Ateş**
İsa Sağıroğlu***

Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
**Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu*
Rekreasyon Bölümü Mezunu
***İstanbul Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu*
****Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü*

İletişim Adresi

Betül Bayazıt
Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Umutepe Yerleşkesi / Kocaeli
Telefon
0262 303 1334

GİRİŞ

Çocukluk geniş bir yaş dönemini kapsayan ve son derece çeşitli gereksinimleri, yetenekleri ve potansiyelleri içeren oyun, öğrenim ve yetişme çağıdır (1).

İlk çocukluk döneminde, çocuğun diğer kişilerle olan çok sayıda ilişkisi, onun sosyal gelişimini artırır. Bu nedenle, anaokuluna giden çocuklar, arkadaşlarıyla çok sayıda ilişki kuracaklarından, sosyal faaliyetleri aile ve komşu düzeyinde sınırlı olan çocuklara oranla daha iyi bir toplumsal uyum gösterirler (2).

Çocuk, sosyalleşme süreci içerisinde bulunduğu grubun kurallarına ve değerlerine uymayı öğrenerek bu değerler sistemini benimser. Bu süre boyunca çocuğun çevresindeki insanlarla ilişkileri ve çevre faktörleri çocuğun sosyal uyumu üzerinde etkili olur (3).

Çocuğun sağlıklı bir kişilik geliştirmesi için fizyolojik ve psikososyal ihtiyaçlarının yerinde ve zamanında karşılanması gerekir. İhtiyaçların karşılanmaması çocuğu gergin ve huzursuz yapacağından, sağlıklı kişilik gelişimini engeller (4).

Yaratıcı drama; kişinin hayal gücünü geliştiren, bağımsız düşünemeyi sağlayan, iş birliği yapabilmeye özelliğini geliştiren, sosyal ve psikolojik duyarlılık yaratan ve dört temel dil becerisini (konuşma, dinleme, okuma, yazma) kazandıran ve dilin kullanım alanları ile kalitesini zenginleştiren etkinliklerdir (5).

Yaratıcı drama etkinlikleri sırasında çocuklarda düşünme, dinleme, konuşma, anlatma ve karşılıklı iletişim kurma becerilerinin geliştiğini görmek mümkündür. Bu beceriler plan kurma, problem çözme, dışarıdan ve içeriden gelen uyarıcılara tepki verme ile kazanılmaktadır (6).

Dans, duyguların hiçbir kısıtlama olmadan dışa vurumudur. Modern dans, içten geleni hareketlere dönüştürerek kişinin hem kendini hem de duygularını rahatlıkla ifade edebilme becerisi kazandırmaktadır.

Okul öncesi eğitim, çocukların gelecekteki yaşantılarının belirlenmesinde önemli bir yere sahiptir. Çocuğun kendini tanıması, bedensel yetkinliklerini geliştirmesi, kendine olan güvenini arttırması, sosyalleşmesi ve yeteneklerini keşfetmesi okulöncesi eğitimde yapılan serbest zaman etkinlikleriyle mümkün olabileceği düşünülmektedir.

MATERYALVE METOD

Bu çalışma, Kocaeli ili Özel İlgı Evi Anaokulu'nda drama ve modern dans etkinlikleri yaptırılan 5-6 yaş grubu çocuklardan rastgele seçilmiş 16 kız, 16 erkek olmak üzere toplam 32 çocuğu kapsamaktadır.

Bilgi toplama aracı olarak 14 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Anketler 'evet', 'hayır' seçeneklerinden oluşmaktadır. Çalışmada kullanılan anket soruları daha önce yapılan anketlerden seçmece olarak alınıp araştırmacı tarafından oluşturulmuştur.

Etkinlik uygulamaları haftada üç gün, günde 2 saat olmak üzere toplam 8 hafta devam etmiştir. 5-6 yaş grubuna yöneltilen sorular çocukların aileleri tarafından kendi ev ortamlarında cevaplandırılmıştır. Uygulama öncesi ve sonrasında ailelere uygulanan anket, çocukların sosyal gelişimlerini değerlendirilmiştir. Çocuklara araştırmacı ve onların anaokulu öğretmeni eşliğinde serbest zaman etkinliği olarak yaratıcı drama ve modern dans yaptırılmıştır.

Anketlerden elde edilen verilerin frekans ve yüzde değerlerine ilişkin dağılımları SPSS 13.0 paket programında değerlendirilerek tablolar haline getirilmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda elde edilen bulgular aşağıdadır.

Tablo 1. Çocukların Cinsiyetine Göre Dağılımı

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
ERKEK	16	50	16	50
KIZ	16	50	16	50
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 2. Çocukların Toplum İçinde Duygularını Rahatlıkla İfade Edebilmesine Göre Dağılımı

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	19	59.4	28	87.5
HAYIR	13	40.6	4	12.5
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 3. Çocukların Çevresindeki İnsanlara Karşı Paylaşımçı Bir Tutum Sergileyebilmesine Göre Dağılımı

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	22	68.8	29	90.6
HAYIR	10	31.3	3	9.4
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 4. Çocukların Kendisi ile İlgili Sorulara Uygun Cevaplar Vermesine Göre Dağılımı

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	23	71.9	31	96.9
HAYIR	9	28.1	1	3.1
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 5. Çocukların Yeni ve Alışılmamış Durumlara Uyum Sağlamasına Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	11	34.4	19	59.4
HAYIR	21	65.6	13	40.6
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 6. Çocukların Sorumluluk Alma ve Kurallara Uyuma Davranışlarını Göstermesine Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	26	81.3	32	100.0
HAYIR	6	18.8	-	-
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 7. Çocukların Övgüden Hoşlanmalarına ve Yaptığı İşin Beğenilmesine Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	17	53,1	22	68,8
HAYIR	15	46,9	10	31,3
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 8. Çocukların Beden Hareketlerini Doğru Şekilde Kullanabilmelerine Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	17	53,1	22	68,8
HAYIR	15	46,9	10	31,3
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 9. Çocukların Herhangi Bir Özel Yeteneğinin Olup Olmadığına Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	21	65,6	31	96,9
HAYIR	11	34,4	1	3,1
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 10. Çocukların Serbest Zaman Hakkında Bilgisi Olup Olmadığına Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	19	59,4	30	93,8
HAYIR	13	40,6	2	6,3
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 11. Çocukların Yetişkinlerin Yönettiği Grup Oyunlarına Katılmasına Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	21	65,6	28	87,5
HAYIR	11	34,4	4	12,5
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 12. Çocukların Grup Oyunlarında Liderlik Duygusunun Ön Planda Olduğunun Gözlemlenmesine Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	20	62,5	26	81,3
HAYIR	12	37,5	6	18,8
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 13. Çocukların Arkadaş Grubu Dışındayken Kendi Kendine Yetelebile Özelliğine Sahip Olmasına Göre Dağılımı.

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	22	68,8	30	93,8
HAYIR	10	31,3	2	6,3
TOPLAM	32	100	32	100

Tablo 14. Çocukların İstediklerine Ulaşmada Sosyal Olarak Kabul Edilebilir Davranışlar Göstermesine Göre Dağılımı

	ÖN-TEST		SON-TEST	
	f	%	f	%
EVET	17	53,1	29	90,6
HAYIR	15	46,9	3	9,4
TOPLAM	32	100	32	100

TARTIŞMA

Okul öncesi eğitim kurumları, çocukların topluma uyumu, yeni davranışlar kazanmaları açısından son derece önemlidir. Ayrıca okulöncesi eğitim, anne-babanın çocuğa verdiklerini geliştirmede, hatalı davranışların azaltılmasında ve çocuğun yetersizliklerini tamamlamada aileye yardımcı olabilir. Oğuzkan, Ş. (1987) tarafından yapılan bir araştırmada da okul öncesi eğitim programlarında serbest zaman etkinliklerinin yeri ve önemi üzerinde durulmuştur.

Çocukların toplum içinde duygularını rahatlıkla ifade etmeleri, çevresindeki insanlara karşı paylaşımcı bir tutum sergilemeleri, kendisi ile ilgili sorulara uygun cevaplar vermeleri, yeni ve alışılmamış durumlara uyum sağlamaları, sorumluluk alma ve kurallara uyma davranışlarını göstermeleri, beden hareketlerini doğru şekilde kullanabilmeleri bu eğitim kurumları sayesinde daha olumlu bir hal alabilmektedir. Şahin, Ö. (2003) tarafından yapılan bir araştırmada, okulöncesi eğitimin çocukların yaratıcılığını, liderlik özelliğini ve arkadaşlarıyla iletişimlerini geliştirdiği sonucuna varılmıştır. Çalışmada da çocukların toplum içinde duygularını rahatlıkla ifade edebilmesine göre dağılımına bakıldığında ön testte evet diyenler 19 (%59,4) iken, son testte bu rakam 28 (%87,5)'e çıkmıştır.

Sel, R. (1985)'in araştırmasında okul öncesi eğitim kurumlarda uygulanan eğitsel etkinliklerin uygulanma yöntemlerinde çocuğun fiziksel, duygusal ve sosyal yönlü gelişiminin ön planda tutulması gerektiği üzerinde durulmuştur.

Yavuzer, H. (1985) araştırmasında anne ve babanın çocuklarına yönelttiği olumlu davranış özelliklerinin yeterli sevgi ve güven duygusunun aile içindeki başarılı duygusal ve toplumsal etkilerinin çocuğun psiko-sosyal gelişimine önemli etkiye bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Güngör, A. (1985) tarafından yapılan bir araştırmada, özellikle 3-6 yaşlarında girişimcilik duygusunun benliğin olumlu gelişmesinde rol oynadığı vurgulanmaktadır.

Üstün, E. (1985)'nin yaptığı araştırmada okul öncesi dönemde çocuk-aile-okul işbirliğinin önemi üzerinde durulmuştur.

Çocukluk döneminde aktif yaşamın ve rekreatif etkinliklere katılımın ileriki yaşlarda aktif bir yetişkinliğe neden olduğu araştırmalarla ortaya çıkmıştır.

Yapılan rekreatif etkinliklerin zamanının ve yerinin iyi tespit edilmesi ve çocuklara faydalı olacak şekilde düzenlenmesi önem taşımaktadır. Bu etkinlikleri devlet ve özel kuruluşlar desteklemelidir.

Çocukların hem etkinliklere katılmadan zevk almalarını hem de birbirleriyle kaynaşmalarını kolaylaştırması nedeniyle çalışmada yaratıcı drama ve modern dans etkinlikleri tercih edilmiştir.

Çalışmada da etkinlikler sonrasında elde edilen bazı sonuçlara bakıldığında; 28 (% 87,5) çocuğun toplum içinde duygularını rahatlıkla ifade edebildiği, 31 (% 96,9) çocuğun kendisi ile ilgili sorulara uygun cevaplar verdiği, 29 (%90.6) Çocuğun çevresindeki insanlara karşı paylaşımcı bir tutum sergilediği, 32 (% 100) çocuğun sorumluluk alma ve kurallara uyma davranışlarını gösterdiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak; Çocukların fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimine önemli katkısı olduğunu düşündüğümüz ve eğitimin ayrılmaz bir parçası olan serbest zaman etkinliklerini kullanarak yapılan çalışma sonrasında çocukların soysal gelişimlerinde önemli farklılıklar bulunmuştur. Öneri olarak; Okulöncesi eğitim kurumlarında başlanması, çocukların yaşamları boyunca çabuk öğrenmelerine, akran grupları, ailesi ve çevresiyle pozitif ilişkiler kurmalarına, aktif yaşam biçimi ve sağlık kazanmalarına ayrıca kişisel değerlerini pozitif yönde geliştirmelerine önemli ölçüde katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Akarslan M. *Ana Hatlarıyla Çocuk Hakları ve Mevzuatı*. İstanbul, 1997.
2. Aral, N., Baran, G. ve ark. (2001). *Çocuk Gelişimi-2*. Ya-Pa Yayın, İstanbul, s:13, 2001.
3. Ballard, W. A *Catalyst for Quality Physical Education*. Vol 75, iss. 3; pg 40, 2004.
4. Gray, Ty-Am, Judy O. *Recreation and Dance*. Journal Of Physical Education. Vol. 74, Iss. 6; Pg 52, 2003.
5. Güngör, A. *Çocukta Benliğin Gelişimi*. Ya-Pa Okulöncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri. İstanbul, s. 126, 1985.
6. Morgül, M., *Yaratıcı Dramaya Merhaba*, Kök Yayıncılık, Ankara, 2006.
7. Oğuzkan Ş. *Yuva ve Anaokullarında Serbest Zaman Etkinlikleri*. Antalya, Ya-Pa Okulöncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri, s. 29, 1987.
8. Sel R. *Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Eğitsel Oyunlar ve Uygulama Yöntemleri*. İstanbul. Ya-Pa Okulöncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri, s.26, 1985.
9. Solmaz, F., *6 Yaş Grubu Çocukların Alıcı ve İfade Edici Dil Gelişimine Yaratıcı Drama Eğitiminin Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi (Yayınlanmamış). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1997.
10. Şahin Ö. *Okul öncesi Öğretmenlerinin Öğrencilerine Karşı Davranışlarını Etkileyen Beklentiler*. Ankara, Eğitim Araştırmaları. Anı Yayıncılık, 2003.
11. Üstün, E. *Okulöncesi Dönemde Çocuk - Aile - Okul İşbirliği*. Ya-Pa Okulöncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri. İstanbul, s. 87, 1985.
12. Yavuzer H. *Ailede Çocuk Eğitimi*. 15. Basım. İstanbul, Remzi Kitabevi, s.15, 2002. Başal H. *Gelişim ve Psikoloji*. İstanbul, Morpa Kültür Yayınları, s. 19, 2003.
13. Yavuzer H. *Okulöncesi Dönemde Ailenin İşlevi*. İstanbul. Ya-Pa Okul öncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri, s. 22, 1985.